

DADES GENERALS

Curs acadèmic	Curs 2024/2025
Tipus de curs	Màster de Formació Permanent
Nombre de crèdits	60,00 Crèdits ECTS
Matrícula	2.100 euros (import preu públic) 200 euros (import preu públic)
Requisits d'accés	Per ser admès al títol els/les sol·licitants han d'acreditar haver cursat estudis de llicenciatura o grau, preferentment en dret, i estar en possessió del títol corresponent. En cas que hi hagi places lliures es podran admetre titulats d'altres disciplines, preferentment de la branca de ciències socials. De manera excepcional, es podran admetre estudiants que es trobin a l'últim curs d'algun dels Graus que s'imparteixen a la Facultat de Dret, amb la condició que els quedi com a màxim un 10% dels crèdits per obtenir el grau, i amb el compromís de finalitzar els estudis durant el Master
Modalitat	Semipresencial
Lloc d'impartició	UV LegalTech Lab
Horari	Dilluns a dijous, de 15.30 a 20.00 hores
Direcció	
Organitzador	Facultat de Dret
Direcció	Rafael Marimón Durá Catedrático/a de Universidad. Departament de Dret Mercantil "Manuel Broseta Pont". Universitat de València

Terminis

Preinscripció al curs	Fins a 17/10/24
Data inici	Octubre 24
Data fi	Juny 25

Més informació

Telèfon	961 603 000
E-mail	informacio@adeituv.es

PROGRAMA

Marc normatiu: Mercat digital, IA i protecció de dades

1. La societat de la transformació digital: compliment normatiu des del disseny i per defecte.

1.1 Reptes professionals.

1.1.1 Evolució científica i tecnològica.

1.1.2 Sistemes d'informació

1.1.3 La investigació.

1.1.4 La tecnologia.

1.2 Reptes jurídics.

1.2.1 Evolució del marc normatiu de la Unió Europea.

1.2.2 Transformació digital nacional i europea.

1.2.3 Ciberseguretat.

2. Marc de regulació dels subjectes a l'entorn digital.

2.1 Els Prestadors de SSI.

2.2 Intermediaris i plataformes.

2.2.1 Nova regulació dels Mercats i Serveis Digitals a la UE.

2.2.2 Dret de la competència i plataformes: límits a les conductes unilaterals.

2.3 EBT i Startup.

3. IA i implicacions legals:

3.1 Aspectes jurídics i ètics del LegalTech i la IA.

3.2 Marc legal general: Proposta Europea de Llei IA (2021).

3.3 La responsabilitat per ús de IA.

3.3.1 Iniciatives legislatives Reglament del 2020 i Proposta de Directiva de 28 de setembre del 2022.

3.3.2 Subjectes responsables i sistemes de responsabilitat.

3.3.3 Responsabilitat per producte defectuós.

3.4 Protecció de creacions.

3.4.1 Propietat intel·lectual.

3.4.2 Propietat industrial.

4. Protecció de dades. Un dret fonamental marc.

4.1 Protecció de dades, conceptes bàsics.

4.2 El Reglament general de protecció de dades: conceptes bàsics.

4.3 El Reglament general de protecció de dades: principis i drets.

4.4 Les obligacions de responsables i encarregats del tractament. Metodologies de compliment normatiu.

4.5 Noves regulacions a la UE: transformació Digital de la UE i drets.

[Contractació i finançament al mercat digital](#)

---

1. La contractació al mercat digital.

1.1 Contractació tecnològica.

1.2 Opensource i llicències dús.

1.3 Internet de les coses.

1.4 Contractació de serveis a cloud.

1.5 Models de negoci basats en blockchain.

1.6 Els usuaris i llur protecció.

1.6.1 Publicitat.

1.6.2 Contractació a distància.

2. Finançament d'iniciatives empresarials.

2.1 El FinTech com a instrument de finançament.

2.2 Crowdfunding, crowdlending i préstecs participatius.

2.3 Finançament a través del capital de risc (venture capital & private equity).

2.4 El mercat cripte.

2.5 La protecció de l'usuari i la protecció del client minorista.

2.6 Vies de col·laboració públicoprivada.

2.7 Implicacions tributàries.

3. Seminari sobre la Indústria Fintech a València.

[Aspectes generals del LegalTech](#)

---

1. La indústria Legaltech: Agents participants, tecnologies, actualitat i tendències.

2. Legaltech i administració pública.

3. Interoperabilitat i neutralitat tecnològica.

4. IA basada en Regles i en dades per a aplicacions Legaltech.

5. Legal Analytics i PNL.

6. Classificació d'eines tecnològiques. Tècniques i eines facilitadores:

6.1 Explotació d'eines Legaltech 1.0 per advocats.

6.2 Eines no-code i low-code i Sistemes experts.

6.3 Contract Lifecycle Management (Plataforma de Bounse).

6.4 Eines de gestió de compliment normatiu (iCloudCompliance).

7. Computational Law.

[Hands-on](#)

---

1. Introducció a la programació. Especial atenció a blockchain i smart contracts.

1.1 Fonaments bàsics de programació informàtica

1.2 Fonaments bàsics de sistemes informàtics

1.3 Introducció a la Tecnologia DLT

1.4 Introducció al desenvolupament de Smart Contracts basats en el BlockChain

2. Coding for lawyers.

3. Bounsel flow.

4. Built a legal app with no-code tool.

5. Training with Docassemble and Josef.

6. Taller negoci conversacional i Whatsapp.

[Legal Operations: anàlisi, gestió i desenvolupament d'un projecte d'operacions legals](#)

---

1. Operacions legals:

1.2 Abast, evolució dels LO, funcions, objectius, rols i responsabilitats.

1.3 Beneficis que reporta i com es mesura la funció del LO. Eines d'anàlisi del nivell de maduresa operacional (the CLOC 12

core/ACC LO).

1.4 Planificació estratègica: com iniciar un projecte de transformació digital de l'assessoria, guia per traçar una estratègia alineada amb l'empresa i claus per fer una anàlisi interna eficaç. (Lucía Carrau) Estructura i reporting intern de la funció legal.

1.5 Mesurament de la funció legal. Com mesurar l'eficiència, establir KPI, anàlisi de mètriques i aprenentatge del registre de dades clau.

1.6 Relacions amb proveïdors. Anàlisi solucions legaltech per verticals, anàlisi d'altres models alternatius de prestadors de serveis. Taller de presentació de propostes de proveïdors, redacció de models RFP.

2. Gestió d'un projecte legal (Legal project management)

2.1 Creació dels mapes de fluxos de treball

2.2 Automatització dels fluxos de treball, exemple d'eina

2.3 Metodologies de gestió de projecte

2.4 Gestió de canvi

2.5 Knowledge management: gestió de coneixement legal

3. Taller de metodologies àgils per desenvolupar un projecte legal (design thinking, scrum, kaban, lean).

Entorn normatiu del compliance corporatiu i penal

---

1. Actuació de les persones jurídiques per mitjà dels seus òrgans i representants voluntaris. Especial referència al model societari.

1.1 L'estructura i les competències de l'òrgan d'administració a les societats de capital

1.2 L'administrador persona jurídica i altres subjectes responsables (extensió subjectiva dels deures i de la responsabilitat dels administradors).

1.3 La intervenció de la junta general a l'administració de les societats.

1.4 Deures dels administradors. Aspectes generals (remissió al mòdul 3).

1.5 La representació voluntària i representació orgànica.

1.6 L'empresa de grup: referència especial a l'administració.

1.7 La representació en altres tipus de persones jurídiques

2. Règim de responsabilitat penal de les persones jurídiques al Codi Penal

2.1 Responsabilitat penal de les Persones Jurídiques

2.2 Model del Codi Penal espanyol

2.3 Pressuposts i fets de connexió

2.4 Penalitat i conseqüències jurídiques

3. ISO 37301 i 37001. I altres estàndards.

4. Circulars internacionals

5. Jurisprudència nacional i internacional

Prevenició del delicte, anàlisi i avaluació de riscos i principals àmbits de risc penal

---

1. Prevenició del delicte: Cultura preventiva.

1.1 Urgent vs important, prioritats

1.2 Prevenició - Detecció, davant de la clàssica reacció

1.3 Anàlisi: quan passa l'incident, el problema, el delicte o la crisi

1.4 Condicions i requisits per a l'eficàcia eximent o atenuant dels Programes de Compliment.

2. Anàlisi i avaluació de riscos. Metodologia Cós.

2.1 Components:

2.1.1 Ambient de control.

2.1.2 Establiment d'objectius.

2.1.3 Identificació d'esdeveniments.

2.1.4 Avaluació de Riscos.

2.1.5 Resposta als riscos.

2.1.6 Activitats de control.

2.1.7 Informació i comunicació.

2.1.8 Supervisió.

2.2 Objectius (estratègics, operatius, informació subministrada a tercers, compliment regulatori).

2.3 Beneficis.

3. Principals àmbits de risc penal de conformitat amb l'ordenament jurídic espanyol.

3.1 Blanqueig de capitals.

3.1.1 Normes internacionals sobre això.

3.1.2 Subjectes obligats vs. Conductes punibles.

3.1.3 Metodologia preventiva. Protocols i formes.

3.1.4 Integració dins del mapa de riscos de l'entitat. Evolució als esquemes corporatius.

3.2 Corrupció.

3.2.1 Corrupció als negocis. Corrupció entre particulars. Corrupció a les transaccions comercials internacionals. Tipus agreujats.

3.2.2 Prevaricació dels funcionaris públics. Qüestions generals. Anàlisi del tipus. Aspecte subjectiu. Formes d'aparició del delicte.

3.2.3 Infidelitat en la custòdia de documents. Sostracció, destrucció, inutilització i ocultació de documents. Destrucció o inutilització de mitjans que impedeixen accés a documents restringits. Accés a documents secrets.

3.2.4 Violació de secrets. Revelació de secrets i informacions. Aprofitament del secret o de la informació privilegiada.

3.2.5 Suborn.

- 3.2.6 Trànsit d'influències. Influència exercida per funcionari. Influència exercida per particular. Oferiment d'influències.3.2.7 Malversació. Aspectes comuns. Conductes típiques. Ànim de lucre. Formes d'aparició.
- 3.2.8 Fraus i exaccions il·legals. Fraus. Comeses per autoritat o funcionari. Responsabilitat del particular. Exaccions il·legals. Agreujament.
- 3.2.9 Negociacions i activitats prohibides als funcionaris públics i als abusos a l'exercici de la seva funció. Negociacions prohibides. Activitats prohibides. Ús de secrets o informació privilegiada. Abusos contra la llibertat sexual.
- 3.2.10 Disposició comuna als capítols anteriors.
- 3.3 Ambientals.
- 3.3.1 Delictes contra el medi ambient i environmental compliance.
- 3.3.2 Delictes contra l'ordenació del territori i criminal compliance a l'àmbit urbanístic
- 3.3.3 Delictes contra béns culturals: especial consideració als programes de compliment penal (criminal compliance programs) al sector del mercat de l'art.

Compliance i empresa. Fases d'implantació del programa de compliment. El canal ètic

---

- 1 Compliance i empresa.
  - 1.1 Relació del compliance amb altres àrees de l'empresa.
  - 1.2 Compliance, Govern Corporatiu i RSC.
    - 1.2.1 Bon Govern corporatiu.
      - a) Antecedents internacionals.
      - b) Antecedents en el context nacional.
      - c) Instruments de govern corporatiu.
    - 1.2.2 RSC.
      - a) Antecedents de la responsabilitat corporativa a nivell internacional.
      - b) Responsabilitat social corporativa a Espanya.
  - 1.3 Compliance i deures i responsabilitats dels administradors.
    - 1.3.1 Els deures dels administradors de societats de capital.
    - 1.3.2 Conductes constitutives de conflictes d'interès.
    - 1.3.3 Règim societari de la responsabilitat dels administradors.
- 2. Fases d'implantació del programa de compliment.
  - 2.1 Situació actual i pla d'actuació.
  - 2.2 Planificació (elaboració docs.).
  - 2.3 Implantació i implementació.
  - 2.4 Avaluació, control i monitorització.
- 3. Habilitació d'un canal ètic.
  - 3.1 Normes i Directives internacionals.
  - 3.2 Abast objectiu i subjectiu.
  - 3.3 Òrgan de recerca.
  - 3.4 Procediment.
  - 3.5 Canals de denúncia i investigacions internes: la perspectiva penal.
    - 3.5.1 Què es pot denunciar? Qui pot denunciar-ho? Com es pot denunciar? Davant qui denunciar?
    - 3.5.2 El procés de gestió de la denúncia i l'estratègia processal (penal).
    - 3.5.3 Mitjans de recerca, límits i validesa en el procés (penal).
  - 3.6 Protecció al denunciant.

Protecció de dades i garantia de drets digitals

- 1. Protecció de dades. Un dret fonamental marc.
  - 1.1 Protecció de dades conceptes bàsics.
  - 1.2 El Reglament General de Protecció de Dades: conceptes bàsics
  - 1.3 El Reglament general de protecció de dades: principis i drets.
  - 1.4 Les obligacions de responsables i encarregats del tractament. Metodologies de compliment normatiu
  - 1.5 Noves regulacions a la UE: Transformació Digital de la Unió Europea i drets.
  - 1.6 Estàndards internacionals en matèria de protecció de dades i seguretat de la informació.
- 2. Delegat de Protecció de Dades (DPO).
  - 2.1 Necessitat de designació/possibilitat de designar DPO comú.
  - 2.2 Perfil del DPO. Característiques. Qualificació necessària. Funció.
- 3. Registre d'activitats de tractament de dades.
- 4. Avaluació de l'impacte.
- 5. Bretxa de seguretat.
- 6. Autoritat competent.
- 7. Infraccions i sancions.

La figura del Compliance Officer i l'entorn del control de l'empresa

---

- 1 Antecedents.
- 2 Rols i responsabilitats.

3 Òrgan de compliment.

4 Qüestions penals del responsable de compliment.

4.1 Fonts de la responsabilitat penal: escenaris d'actuació i conseqüències jurídiques.

4.2 Responsabilitat civil subsidiària (en el marc del procés penal).

5 Qüestions corporatives que fan que la figura del Compliance Officer es transversal.

Cas pràctic i desenvolupament d'un PCN

---

1. Programa de pràctiques en empresa

2. Desenvolupament d'un projecte de programa de compliance

Treball de Fi de Màster

---

1. Elecció del tema i disseny del projecte.

2. Configuració dels objectius i estructura del treball.

3. Selecció del tipus d'eina o solució a desenvolupar i de la tecnologia necessària.

4. Consulta dels materials i bibliografia necessària.

5. Elaboració del Treball des de la perspectiva jurídica.

6. Desenvolupament de l'eina o solució legaltech plantejada.

7. Presentació i defensa del TFM.

PROFESSORAT

María Luisa Atienza Navarro

Profesora Titular de Universidad. Departament de Dret Civil. Universitat de València.

Jesús Bonet Martínez

Letrado y Co-Director. Estudio Jurídico Jesús Bonet, S.L.

Marta Carbonell Lozano

Asociada del Área TMT. Ecija Legal Valencia, S.L.

Lucía Carrau Mínguez

Fundadora Innova.Legal

Vicente Casaña Gil

Icloud Compliance. Project Manager

José Juan Castelló Pastor

Contratado/a Doctor/a. Departament de Dret Internacional "Adolfo Miaja de la Muela". Universitat de València

---

Christian Crespo León

Chief Executive Officer. ICloud Compliance

Vicente Alberto García Moreno

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Dret Financer i Història del Dret. Universitat de València

---

José Luis González Cussac

Catedrático/a de Universidad. Departament de Dret Penal. Universitat de València

---

Marta Granell Hervas

Asociada Senior del Área TMT

Cristina Guisasola Lerma

Catedrático/a de Universidad. Departament de Dret Penal. Universitat de València

---

Paul Handal Montoya

Socio LegalTech

Iga Kurowska

Head of Innovation & Legaltech

Nuria Latorre Chiner

Catedrático/a de Universidad. Departament de Dret Mercantil "Manuel Broseta Pont". Universitat de València

---

José Leon Alapont

Ayudante/a Doctor/a. Departament de Dret Penal. Universitat de València

---

Rafael Marimón Durá

Catedrático/a de Universidad. Departament de Dret Mercantil "Manuel Broseta Pont". Universitat de València

---

Jaime Martí Miravalls

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Dret Mercantil "Manuel Broseta Pont". Universitat de València

---

Cristina Martínez Garay

Abogada. Deuxtíc Abogados, S.L.P.

Ricard Martínez Martínez

Profesor/a Permanente Laboral PPL. Departament de Dret Constitucional, Ciència Política i de l'Administració. Universitat de València

---

Ángela Matallín Evangelio

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Dret Penal. Universitat de València

---

Salvador Montesinos Oltra

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Dret Financer i Història del Dret. Universitat de València

---

Jesús Olavarría Iglesia

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Dret Mercantil "Manuel Broseta Pont". Universitat de València

---

José Ramón Pérez Fernández

Delegado División Baja Tensión. Ing.Tec.Industrial. ABB Sistemas Industriales, S.A.

Pilar Prados Puchades

CEO. Bonsel, S.L.

Rodrigo Recondo Porrúa

Presidente. Instituto de Capital Riesgo

Carmen Rodilla Martí

Contratado/a Doctor/a. Departament de Dret Mercantil "Manuel Broseta Pont". Universitat de València

---

Concepción Saiz García

Profesora Titular de Universidad. Departament de Dret Civil. Universitat de València.

Marcos Sanz Latorre

CEO. Willowi Insurance Services

Salvador Silvestre Camps

Abogado. Deuxtíc Abogados, S.L.P.

Llorenç Toldrà Albert

Director tecnológico y de producción (CTO)

María José Vañó Vañó

Profesor/a Titular de Universidad. Departament de Dret Mercantil "Manuel Broseta Pont". Universitat de València

---

Catalina Vidales Rodríguez

Catedrática de Derecho penal en la Universidad de Valencia.

Ana Vives López

Contenidos de la BBDD Jurídica. Tirant Lo Blanch. S.L. Editorial

---

OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

El Màster prepara per exercir una àmplia gamma de professions jurídiques noves, per a les quals no hi ha al mercat laboral professionals amb el perfil adequat: advocats i assessors especialitzats en Dret digital, professionals dret dedicats a l'optimització de processos d'empreses i altres organitzacions, oficials de compliment normatiu i delegats de protecció de dades capaces d'utilitzar la tecnologia específica per al desenvolupament d'aquests llocs, etc.

Però, a més, el Màster es pot utilitzar com a instrument de capacitatció, actualització o reciclatge d'operadors jurídics tradicionals de tota mena, perquè la tecnologia legal amplia constantment les àrees d'implantació. Així, la formació adquirida permetrà comptar amb més competències i habilitats als advocats integrats en despatxos que tinguin com a objectiu assolir cotes de digitalització més grans, els membres de la magistratura que vulguin aprofitar-se de les noves funcionalitats que

ofereix la tecnologia legal, els fedataris i funcionaris públics que s'hagin d'enfrontar al repte del trànsit cap a l'administració digital o els membres de consells d'equips directius que vulguin implantar a les seves organitzacions programes de compliment normatiu dotats de tecnologia avançada.

El màster persegueix dotar l'alumnat de les competències necessàries per saber desenvolupar-se amb soltesa en l'àmbit del dret digital i de la tecnologia legal, permetent conèixer l'àmplia oferta de plataformes i eines de LegalTech que existeix al mercat per facilitar l'exercici de les noves professions jurídiques i entrenant-los en el seu ús i personalització, per tal que puguin seleccionar aquelles que els resultin de més utilitat, prestar un servei d'assessorament a tercers en la matèria i fins i tot crear els seus propis assistents virtuals en forma d'app o chatbots. Per això s'utilitza una metodologia basada en l'experimentació, amb una tecnologia accessible per a l'estudiant llec en programació basada en sistemes no-code o low-code.

A l'ampli espectre de professions jurídiques que cobreix el Màster adquireix especial significat la de responsable de compliment normatiu (compliance officer), que rep atenció extensa a les sis assignatures que provenen del Diploma del mateix títol que s'integra a l'estructura modular del Màster. Dins de les funcions pròpies d'aquest operador, el Màster proporciona formació addicional en algunes àrees complementàries com la relativa a la protecció de dades i la pròpia de la prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme. En totes aquestes àrees es pretén l'adquisició per l'estudiant/a de les competències tècniques i digitals adequades per utilitzar les eines i plataformes tecnològiques disponibles al mercat per tal de dur a terme aquestes funcions i càrrecs d'una manera més eficient. En particular, el Màster ofereix la possibilitat de fer servir el programari iCloudCompliance, el més avançat i polivalent que existeix al nostre país.

METODOLOGÍA

El desenvolupament de les diferents assignatures es recolza de manera molt decidida en una visió pràctica de formació en el maneig d'instruments de LegalTech, amb l'aportació teòrica necessària per conèixer la seva funcionalitat. Així, s'aprofundeix en els diferents aspectes que abasta el dret digital amb una anàlisi detallada de les normes existents i de les propostes de regulació que s'estan adoptant, per conèixer el marc en què es desenvolupa i s'aplica la tecnologia aplicada al món del dret, però amb un enfocament pràctic constant, perquè els coneixements adquirits s'apliquen de forma continuada a una dinàmica de laboratori, que permet l'ús experimental de la tecnologia disponible (plataformes, aplicacions i altres productes), que les entitats col·laboradores posen a disposició dels alumnes, amb especial incidència en aquelles que són de codi obert i aquelles que permeten la generació d'assistents pels mateixos alumnes, que no necessiten tenir coneixements previs en matèria de programació. Tot i així, el Màster compta amb mòduls d'iniciació a la programació pensats per tecnòlegs amb l'assessorament de juristes, perquè resultin accessibles als estudiants del Màster.

En el plànol concret de la formació per a l'exercici del lloc de responsable de compliment normatiu l'estudiant/a rebrà l'entrenament necessari per a l'ús d'una tecnologia específicament creada per generar i gestionar programes de compliance: la plataforma iCloudCompliance. És un programari que permet implantar, agilitzar i monitoritzar les diferents obligacions normatives que les empreses tenen. És el primer programari amb aquestes característiques que integra més de 15 programaris o mòduls diferents: Compliance Penal & Corporatiu, ESG Sostenibilitat, RGPD, Ciberseguretat o SGSI, Ambiental, Firma Digital, Formació, Blanqueig de Capitals, Qualitat, Canal de Denúncies, PRL, Residus, Petjades de Carboni, Hídrica, Seguretat i Salut a la feina,

Continuidad & Contingencia, Control Interno, SGI entre otros. iCloudCompliance ayuda a las organizaciones de una forma ágil a identificar qué áreas de la empresa son susceptibles de mayor riesgo, y una vez identificadas, permite dotar de mayores controles esos riesgos. Este software está verificado por Bureau Veritas en ISO 19600, ISO 37001, UNE 19601, UNE 19602 e ISO 37301 y auditado en Seguridad de la Información por auditor externo acreditado. El entrenamiento en el uso de esta plataforma, a cargo del CEO y el personal de iCloudCompliance, se llevará a cabo en las instalaciones del UV LegalTech Lab, dependiente de la Facultad de Dret de la Universitat de València y ubicado en su campus de Tarongers.

La propuesta docente se completa con la realización de un Trabajo Fin de Máster en el que el/la estudiante deberá aplicar los conocimientos y competencias adquiridos a lo largo del título, con selección y uso de una o varias opciones tecnológicas de entre las que se han examinado en las otras asignaturas del máster para poder diseñar y proponer una solución personalizada al problema jurídico o situación planteada como hipótesis de trabajo.